

Ταυτότητα, οικολογική κατάσταση και απειλές των υγροτόπων των νησιών του Αιγαίου

Καλούστ Παραγκαμιάν
WWF Ελλάς

Το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου

Ο ΑΙΓΑΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Ηλικία: <25 εκ. χρόνια

Έκταση: 240.000 km²

Έντονο ανάγλυφο πυθμένα

Μεγάλος αριθμός νησιών (3.000)

Κατοικούνται: τα 96

79 νησιά με έκταση > 10 km²

- 21 έχουν έκταση 10-20 km²
- 19 έχουν έκταση 20-50 km²
- 16 έχουν έκταση 50-100 km²
- 18 έχουν έκταση 100-500 km²
- 5 έχουν έκταση >500 km²

Κρήτη (8.330 km²)

Εύβοια (3.662 km²)

Λέσβος (1.636 km²)

Ρόδος (1.401 km²)

Χίος (843 km²)

Λεκάνη βόρειου Αιγαίου (-1.500m)

Λεκάνη Χίου (-1.100m)

Λεκάνη Κρήτης (-2.500m)

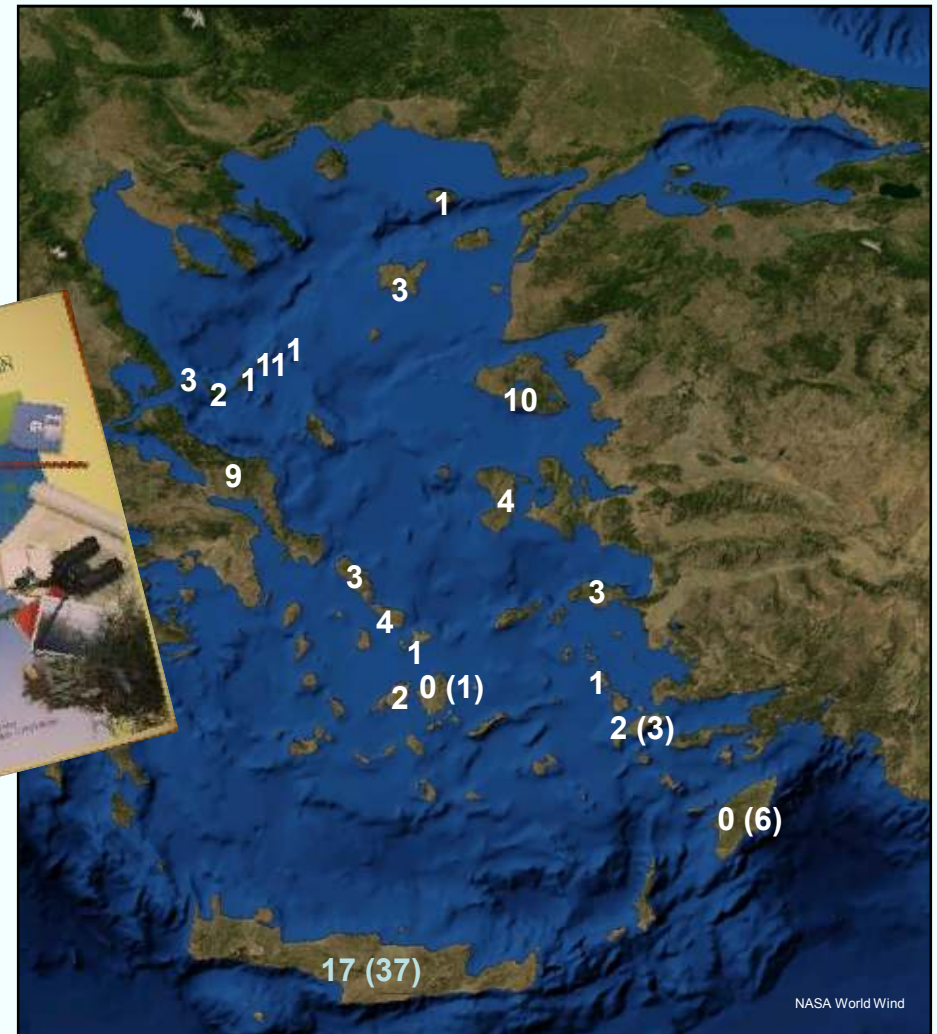

Οι υγρότοποι στα νησιά του Αιγαίου “προϋπάρχουσα γνώση”

Η πρώτη συστηματική καταγραφή

Ζαλίδης, Χ.Γ. & Α. Μαντζαβέλας (Συντονιστές έκδοσης) 1994. Απογραφή των ελληνικών υγροτόπων ως φυσικών πόρων (πρώτη προσέγγιση). ΕΚΒΥ. 587 σελ.

- Καταγράφηκαν 97 υγρότοποι σε 21 νησιά του Αιγαίου
- Απογράφηκαν 69 υγρότοποι σε 19 νησιά του Αιγαίου

Οι υγρότοποι στα νησιά του Αιγαίου - τα βασικά ερωτήματα -

- Πόσοι και ποιοι είναι ακριβώς οι υγρότοποι του Αιγαίου;
- Που ακριβώς βρίσκονται;
- Πως χρησιμοποιούνται από τους νησιώτες και τους επισκέπτες των νησιών;
- Σε τι κατάσταση βρίσκονται;
- Τι θα κάνουμε για αυτούς;

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς
«Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Σκοπός του προγράμματος:

Η απόκτηση του αναγκαίου υλικού τεκμηρίωσης και η δρομολόγηση πρωτοβουλιών και δράσεων που θα σταματήσουν την καταστροφή των υγροτόπων των νησιών του Αιγαίου και ελαχιστοποιήσουν την υποβάθμισή τους

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Επιμέρους στόχοι

Τεκμηρίωση της παρούσας κατάστασης

- Απογραφή των υγροτόπων του Αιγαίου
- Συγκέντρωση και αποδελτίωση της βασικής βιβλιογραφίας
- Δημιουργία εργαλείων διαχείρισης των δεδομένων
- Επεξεργασία των δεδομένων

Ανάδειξη της αξίας των υγροτόπων και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν

- Ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του προγράμματος σε διάφορα fora
- Δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος

Προγραμματισμός για το μέλλον

- Επιλογή περιοχών και εισήγηση δράσεων για πιθανή μελλοντική ανάμειξη του WWF Ελλάς
- Ανάπτυξη συμμαχιών και συνεργασιών με φορείς και άτομα
- Υποβολή προτάσεων προστασίας και διαχείρισης προς χρηματοδότηση

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Μεθοδολογική προσέγγιση

- **Εντοπισμός των υγροτόπων:**
 - Έλεγχος της βιβλιογραφίας
 - Συνεντεύξεις
 - Σύνταξη και διανομή ερωτηματολογίου
 - Χρήση δορυφορικών εικόνων

- **Συλλογή, οργάνωση και επεξεργασία δεδομένων για τους υγρότοπους που εντοπίστηκαν:**
 - Συγκέντρωση και αποδελτίωση της βασικής βιβλιογραφίας
 - Συγκέντρωση και αποδελτίωση της σχετικής νομοθεσίας
 - Αποδελτίωση των ερωτηματολογίων που επιστράφηκαν
 - Δημιουργία βάσης δεδομένων Microsoft Access και καταχώρηση των δεδομένων
 - Χρήση GIS για καταχώρηση και επεξεργασία των δεδομένων
 - Πραγματοποίηση επισκέψεων σε υγρότοπους για συλλογή πρωτογενών δεδομένων
 - Διαρκής έλεγχος και επικαιροποίηση των δεδομένων

Το πρόγραμμα του WWF Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΓΡΟΤΟΠΟ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΦΕΙΣ Η / ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

I. ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Όνομα συμπληρώνοντας
Όνομασία (-ες) υγροτόπου
Νομός
Περίοδος στην οποία αναφέρονται τα στοιχεία
Περιγραφή

Ημερομηνία συμπλήρωσης
Νησί
Κωδικός υγροτόπου του WWF
Τύπος υγροτόπου
Έκταση (στρέμματα)

B. ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΖΩΑ

Μορφές βλάστησης
Ενδιαφέροντα είδη ζώων

Κοινά είδη φυτών
Υπαρξη ψαριών

Γ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Υπαρξη καθεστώτος προστασίας

Δ. ΤΥΠΟΙ ΧΡΗΣΗΣ

Χρήσεις γης στη λεκάνη απορροής του υγροτόπου
Χρήση από τον τοπικό πληθυσμό
Είδη και ένταση χρήσεων
Περιγραφή ειδών χρήσεων

Ε. ΤΥΠΟΙ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗΣ

Υπαρξη ρύπανσης
Υπαρξη αλλοιώσεων
Υπαρξη εξωτικών ειδών

II. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣΤΕΡΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΣΤ. ΥΔΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ & ΒΛΑΣΤΗΣΗ

Κατηγορία υδροπεριόδου

Υπαρξη εισόδου γλυκού νερού στον υγρότοπο
Τύπος επιφανειακής εξόδου του νερού
Κατανομή υδρόβιας βλάστησης στον υγρότοπο σε σχέση με τις ελεύθερες επιφάνειες νερού
Απόσταση του κοντινότερου σημείου του υγροτόπου από τη θάλασσα
Υπαρξη επικοινωνίας του υγροτόπου με τη θάλασσα

Ζ. ΠΟΥΛΙΑ

Καταγραφή ψαροψαγών πουλιών
Καταγραφή πατιών ή άλλων ειδών που τρέφονται με βενθικά ασπόνδυλα ή βενθική βλάστηση
Καταγραφή άλλων ομάδων πουλιών

Η. ΑΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πρόσβαση για το κοινό
Ορατότητα υγροτόπου
Άλλα σημαντικά στοιχεία για τον υγρότοπο

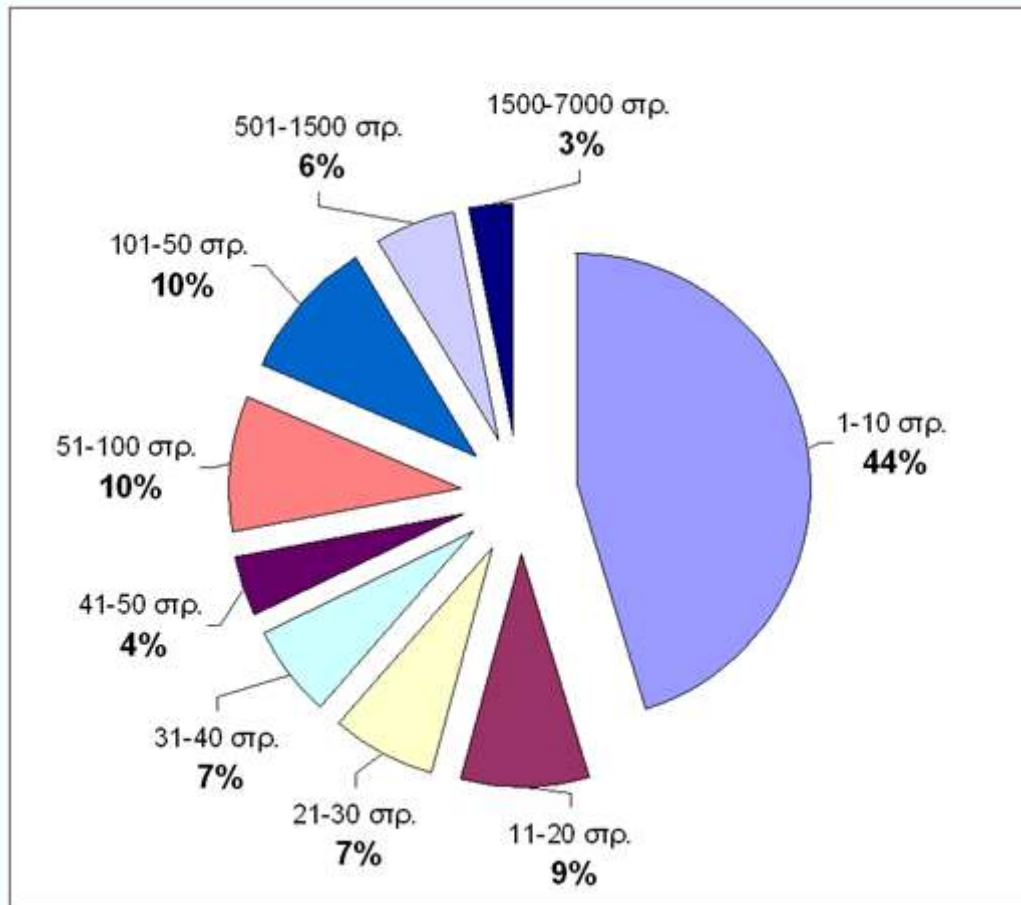
Πηγή-ές πάνω στις οποίες βασίστηκε η παραπάνω συλλογή στοιχείων
Συγγραφείς, ημερομηνία, τίτλος, χώρος δημοσίευσης. (για μελέτη, άρθρο, δημοσίευση)

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Μεγέθη υγροτόπων

Η συνολική έκταση φυσικών υγροτόπων
στα νησιά του Αιγαίου είναι

40 km²

Τα 3/4 αυτών των εκτάσεων βρίσκονται
στα νησιά: **Λέσβο (14,0 km²)**, **Λήμνο (11,2
km²)** και **Εύβοια (6,2 km²)**

Μόνο 5 φυσικοί υγρότοποι είναι
μεγαλύτεροι από 3 km²

1. Αλυκή Λήμνου (6,7 km²)
2. Λίμνη Δύστου Ευβοίας (4,8 km²)
3. Αλυκή Καλλονής Λέσβου (3,3 km²)
4. Χορταρολίμνη Λήμνου (3,0 km²)
5. Έλος Ντίπι-Λάρσος Λέσβου (3,0 km²)

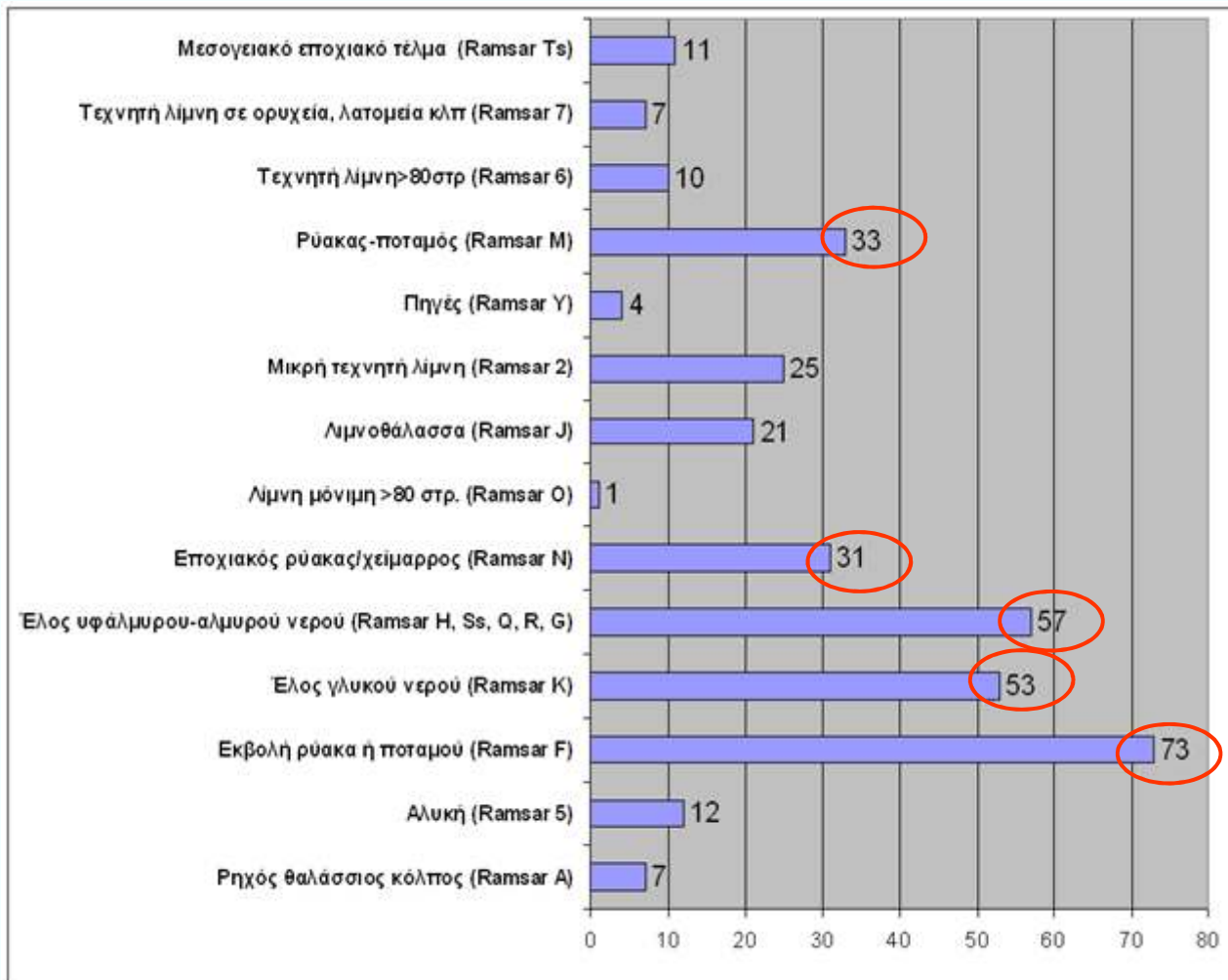
Οι μεγαλύτεροι υγρότοποι των νησιών του Αιγαίου

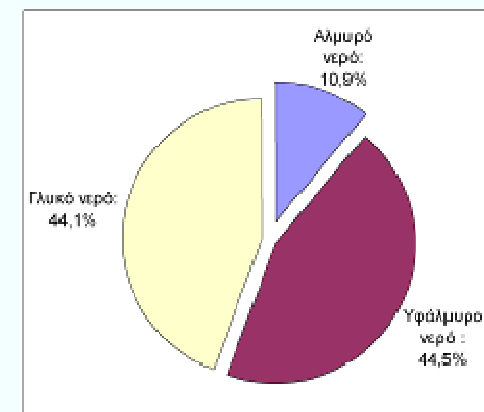
Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Αποτελέσματα: Τύποι υγροτόπων (Δεδομένα από 246 φυσικούς υγροτοπούς)

Ο κοινότερος τύπος υγροτόπου στα νησιά του Αιγαίου είναι εκβολές ρυάκων ή/και παράκτια έλη, στα οποία είτε καταλήγει ένας ρυάκας μόνιμης ή εποχιακής ροής ή τροφοδοτούνται υπογείως με γλυκό νερό (βλυχάδες).

Το νερό τους είναι κυρίως υφάλμυρο (ανάλογα με την εποχή γλυκό ως αλμυρό).

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Εκβολή Δημοσάρη, Εύβοια

Έλος Καλαντού, Νάξος

Έλος Μώλου, Πάρος

Ρύακας Φονιάς, Σαμοθράκη

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς
«Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Η σημασία για τη ζωή

- ✓ Πληθώρα ειδών υδρόβιων ασπονδύλων
- ✓ Ψάρια: το ενδημικό της Λέσβου (*Oxyngoemachilus theophilii*), το γκιζάνι της Ρόδου
- ✓ Αμφίβια: Πράσινος βάτραχος (*R. bedriagae*), οι βάτραχοι της Καρπάθου και της Κρήτης (*Rana cerigensis*, *R. cretensis*), ο δενδροβάτραχος (*Hyla arborea*), ο πράσινος φρύνος (*Bufo viridis*), η μπράσκα (*Bufo bufo*) και ο πηλοβάτης (*Pelobates syriacus*)
- ✓ Ερπετά: Νερόφιδα (*Natrix natrix* και *N. tessellata*), νεροχελώνες (*Mauremys rivulata* & *Emys orbicularis*)
- ✓ Πουλιά: Περισσότερα από 300 είδη. Πάνω από 20 είδη καθαρά υδρόβιων πουλιών φωλιάζουν στους υγρότοπους των νησιών.
- ✓ Θηλαστικά: Βίδα - Ποταμόσκυλο

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς
«Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Η σημασία για τη ζωή

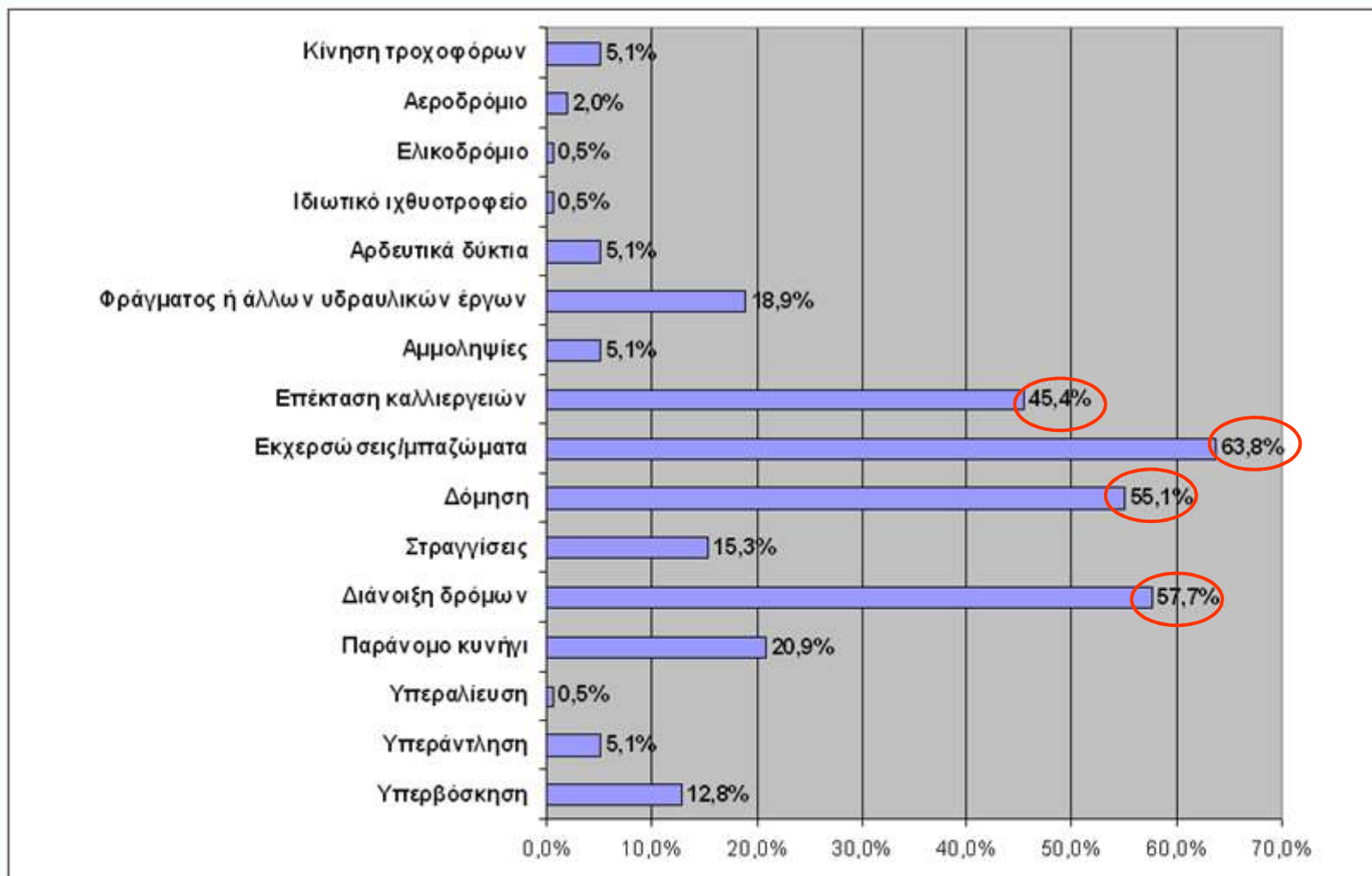

Το πρόγραμμα του WWF Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Αποτελέσματα: Αλλοιώσεις

[Σε σύνολο 252 οι 196 αλλοιώνονται (77,7%)]

Αλλοιώσεις

Αλλοιώσεις

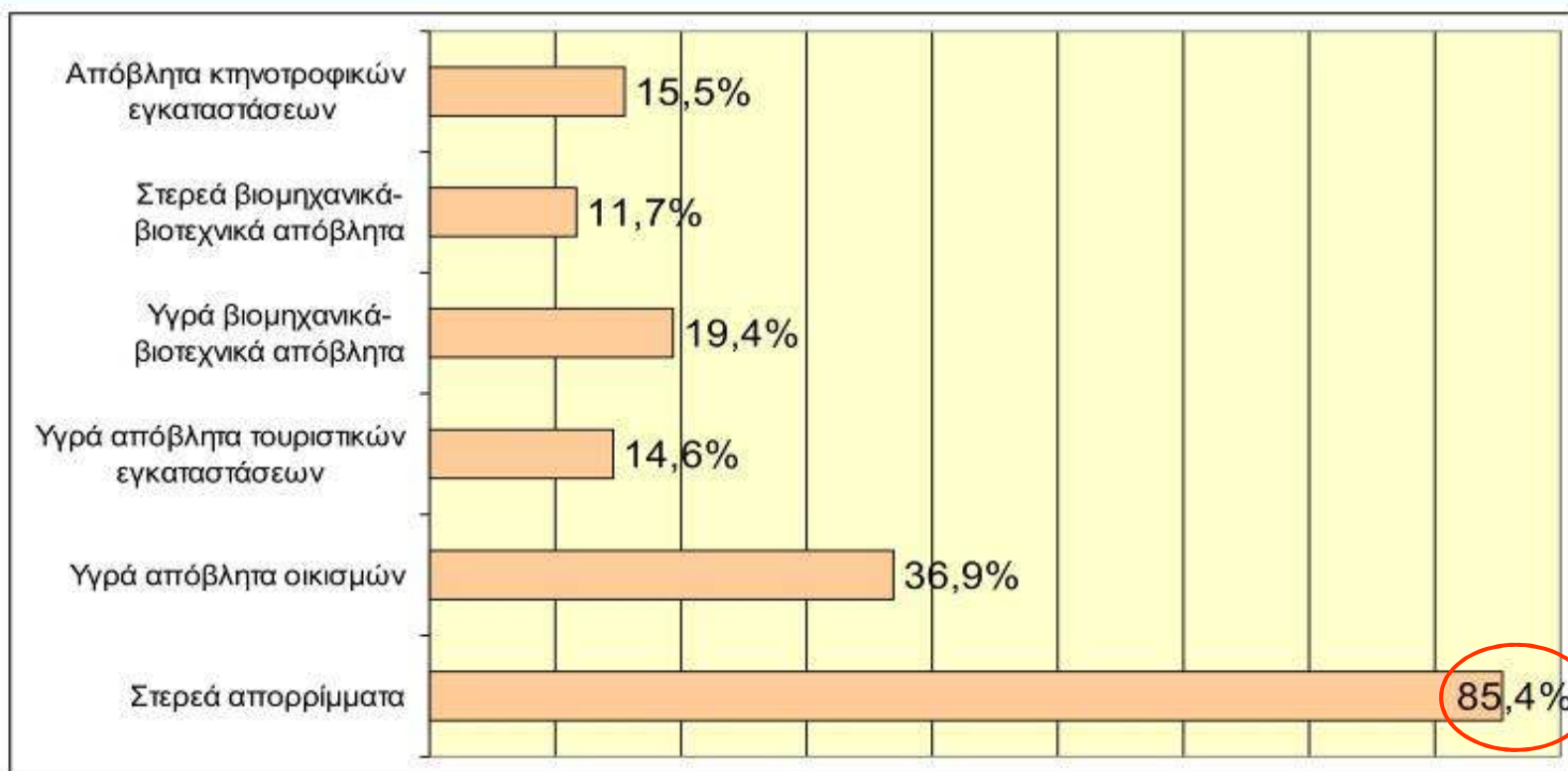

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Αποτελέσματα: Ρύπανση

[Σε σύνολο 205 οι 103 ρυπαίνονται (50,2%)]

Ρύπανση

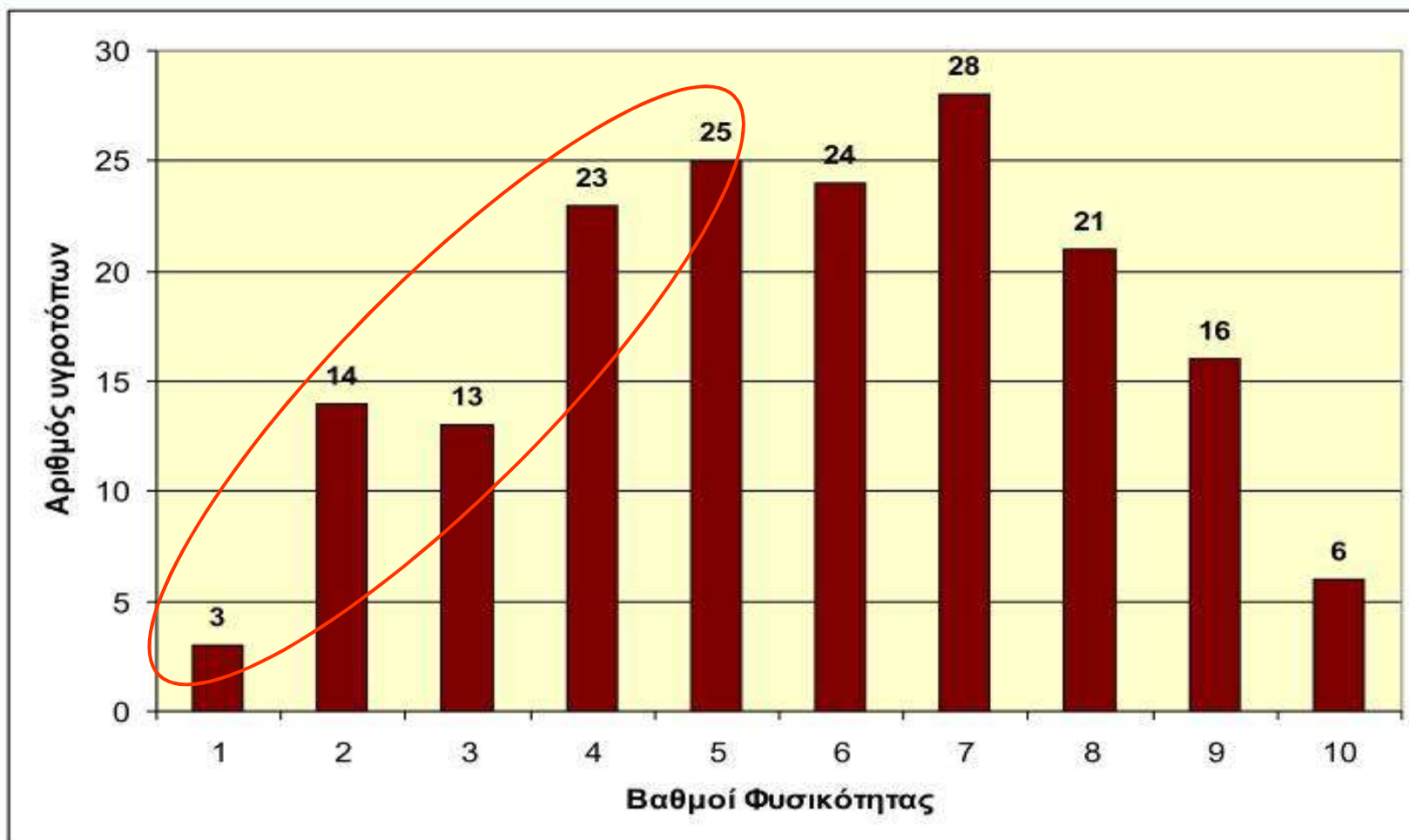

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Αποτελέσματα: Βαθμός φυσικότητας

(Σε σύνολο 173 φυσικών υγροτόπων)

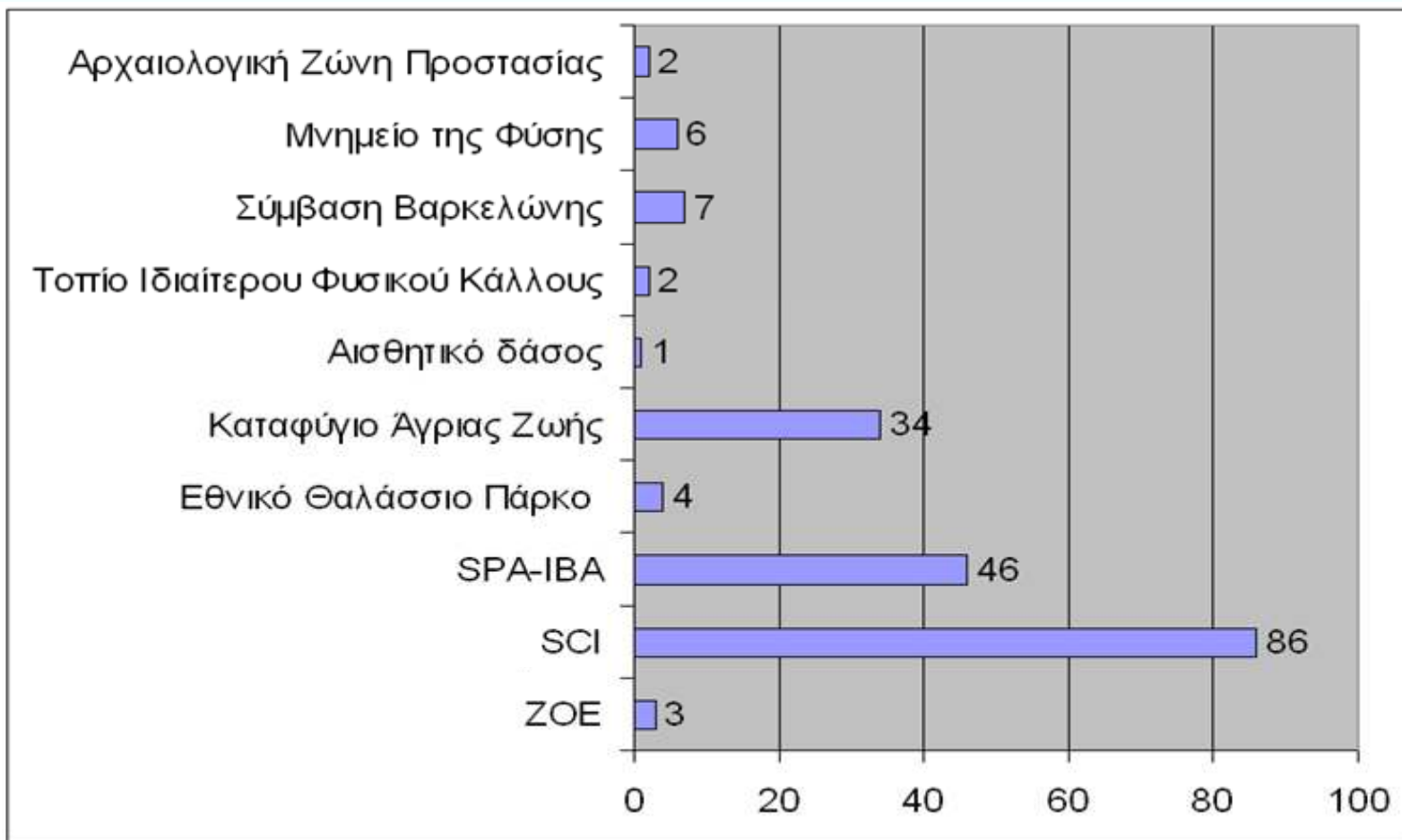

Το πρόγραμμα του WWF Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Αποτελέσματα: Καθεστώς προστασίας

(Σε σύνολο 310 υγροτόπων)

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς
«Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Μόνο σε δύο υγροτόπους υπάρχει κάποιας μορφής περιβαλλοντική προστασία και διαχείριση!

Ψαλίδι (Κως)

Κουκουναριές (Σκιάθος)

Αρχείο φωτογραφιών

(15.000 φωτογραφίες)

Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες

- Mediterranean SOS network “Participation planning tools and methods for sustainable management of marine, coastal & island resources”, Sifnos island 10-13 June 2005
- Πανελλήνιο Συνέδριο «ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ», ΑΘΗΝΑ, 13-15 Απριλίου 2006.
- 10th International Congress on the Zoogeography and Ecology of Greece and Adjacent Regions. Patra, 26-30 June 2006
- 1st European Congress of Conservation Biology. Eger, Hungary, 22-26 August 2006
- 3^ο Συνέδριο Ε.Ο.Ε. και Ε.Ζ.Ε.: «Οικολογία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας» Ιωάννινα, 9 -12 Νοεμβρίου 2006.
- Ολοκληρωμένη Διαχείριση Υδάτων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Νησιών. Όμιλος UNESCO – Κίνηση για τη Μετατροπή της Κέρκυρας σε Νησί Βιώσιμης Ανάπτυξης. Κέρκυρα, 16 Μαρτίου 2008.
- Closing Conference of the INTEREG IIC MedWet-Réseau CODDE project: Wetland Inventory and Assessment in the Mediterranean region: Advanced Tools, Athens, Greece, 17-18 March 2008

Το πρόγραμμα του WWF Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

The image shows a collage of WWF materials. At the top is a screenshot of the WWF website in Greek, with the URL http://www.wwf.gr/index.php?option=com_content&view=full&id=22&Itemid=247. Below the website are several brochures and informational sheets. One prominent brochure is titled "Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου" (Protection of Wetlands in the Aegean). Other documents include "Η κατάσταση των υγροτόπων του Αιγαίου" (The state of wetlands in the Aegean), "Η κατάσταση των υγροτόπων του Αιγαίου" (The state of wetlands in the Aegean), and "Η κατάσταση των υγροτόπων του Αιγαίου" (The state of wetlands in the Aegean). The documents feature the WWF logo and various photographs of wetland environments and wildlife.

The image shows the cover of a brochure titled "Οι υγροτόποι του Αιγαίου" (Wetlands of the Aegean). The cover features a large photograph of a frog in a wetland environment. Above the photograph are three smaller images showing different wetland habitats. The WWF logo is visible in the bottom right corner of the brochure cover.

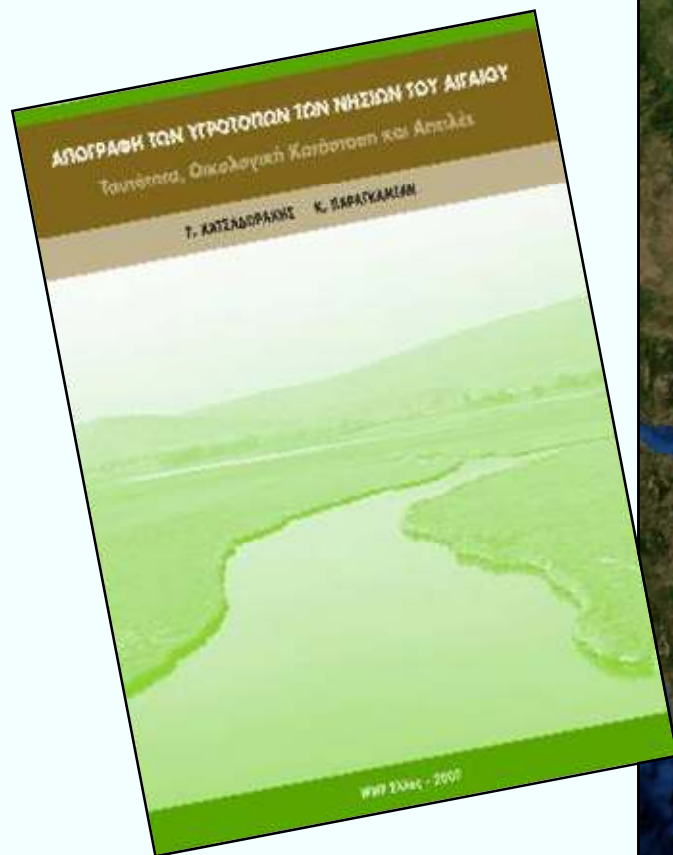

Ανάπτυξη δικτύου εθελοντών για την παρακολούθηση των υγροτόπων του Αιγαίου

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Οι υγρότοποι των νησιών της Ελλάδας

Αιγαίο - Ελλάδα:
444 υγρότοποι
σε 61 νησιά

Αιγαίο - Τουρκία:
27 υγρότοποι
σε 10 νησιά

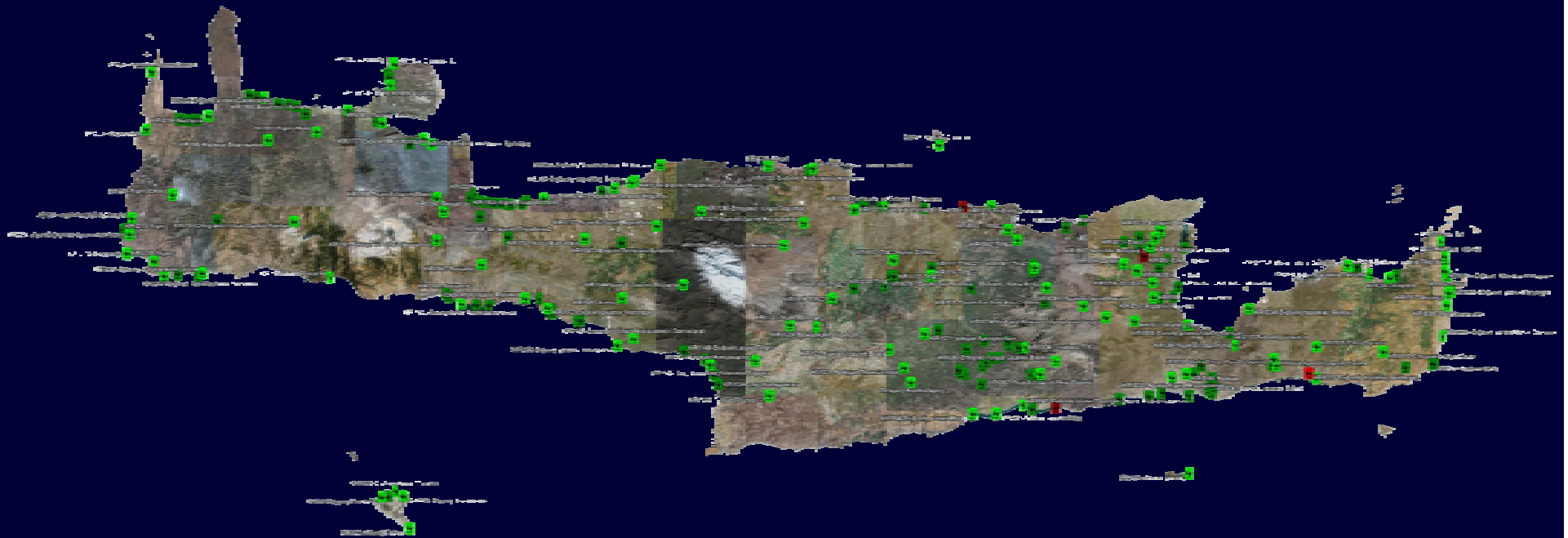
Ιόνιο:
110 υγρότοποι
σε 10 νησιά

Κρήτη:
230 υγρότοποι
σε 4 νησιά

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Λίμνη Κουρνά (KRI164, 700 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Λίμνη Αγιάς (KRI197, 160 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Αλυκές Ελούντας (KRI062, 80 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Έλος Καρουμών, Χοχλακιές (KRI008, 30 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Έλος Λιβάδι, Άγιος Κωνσταντίνος (KRI063, 10 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Έλος Λυγερή, Κριτσά (KRI058, 1 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Έλος Λιμνών (ΚΡΙ065, 10 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Εκβολή Αποσελέμη, Κάτω Γούβες (KRI102, 250 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Εκβολή Αποσελέμη, Κάτω Γούβες (KRI102, 250 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Εκβολή Αποσελέμη, Κάτω Γούβες (KRI102, 250 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Εκβολή Αποσελέμη, Κάτω Γούβες (KRI102, 250 στρμ.)

Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Οι υγρότοποι δυτικά του Ηρακλείου

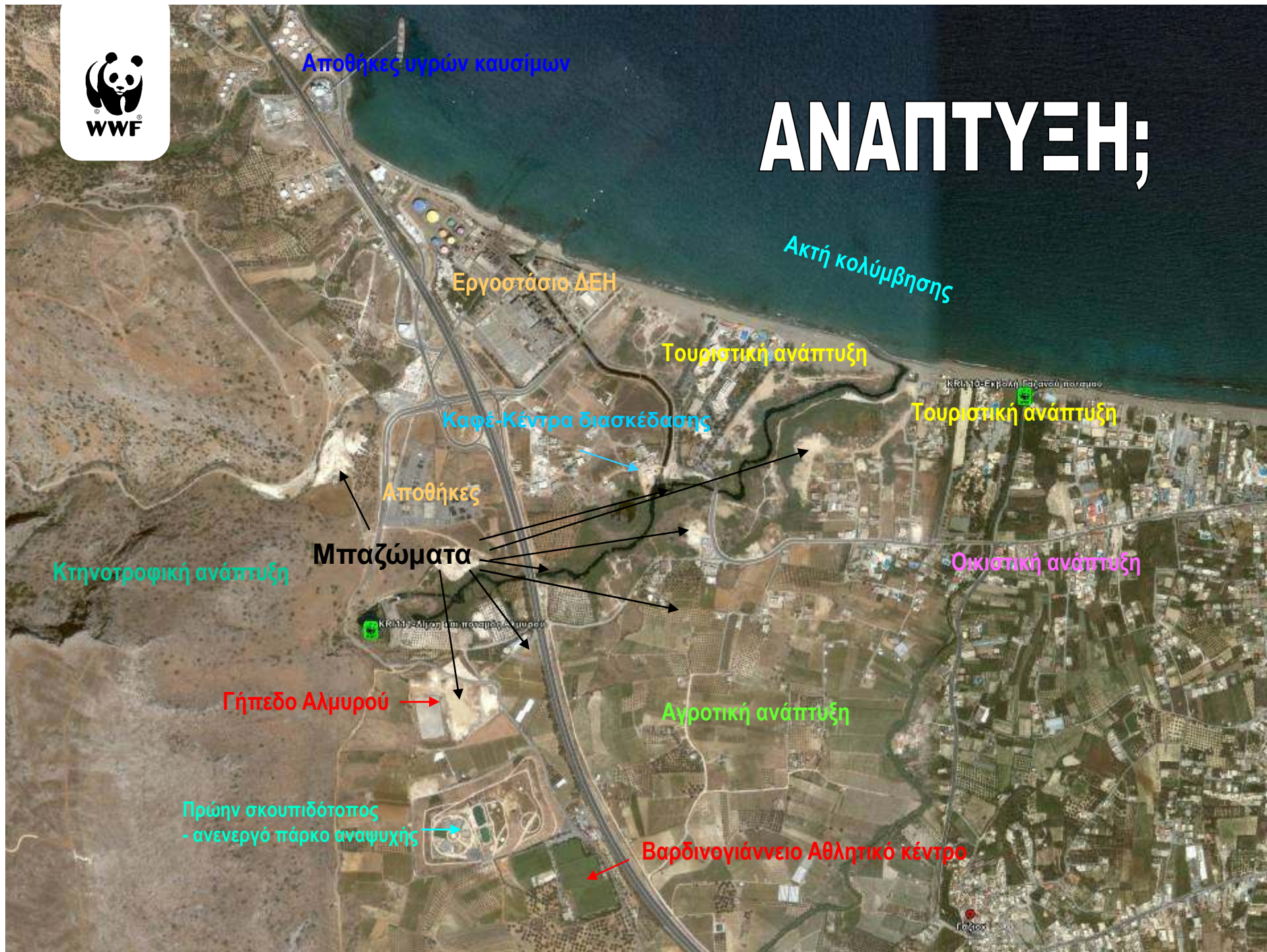
Απογραφή των υγροτόπων της Κρήτης

Λίμνη και ποταμός Αλμυρού, Γάζι (ΚΡΙ111, 200 στρμ.)

ΑΝΑΠΤΥΞΗ;

Ας μη χάνουμε τη μεγάλη εικόνα !

- ✓ Οι υγρότοποι του Αιγαίου είναι πολλοί, μικροί και ευάλωτοι
- ✓ Λόγω του αριθμού και της κατανομής τους έχουν συνολικά εξαιρετική σημασία για τα μεταναστευτικά πουλιά
- ✓ Οι υγρότοποι κάθε νησιού έχουν θεμελιώδη σημασία για την επιβίωση των πληθυσμών υδρόβιων ζώων και φυτών
- ✓ Οι υγρότοποι κάποιων νησιών έχουν θεμελιώδη σημασία για την επιβίωση ενδημικών ειδών
- ✓ **Οι υγρότοποι των νησιών του Αιγαίου έχουν πολύ μεγάλη μακροπρόθεσμη οικονομική σημασία για τις νησιωτικές κοινωνίες**

Να μη χάνουμε τη μεγάλη εικόνα !

Εξ αιτίας του θεσμικού ελλείμματος ή ανεπάρκειας και της άγνοιας οι υγράτοποι των νησιών υποβαθμίζονται ταχύτατα:

- ✓ Οι υγράτοποι του Αιγαίου αλλοιώνονται και ρυπαίνονται έντονα και με αυξανόμενους ρυθμούς
- ✓ Συρρικνώνονται καθημερινά κυρίως λόγω εκχερσώσεων, μπαζωμάτων και δόμησης
- ✓ Απαξιωμένοι λόγω άγνοιας, οι εθνικοί αυτοί πόροι, καταπατούνται και χρησιμοποιούνται για το πρόσκαιρο κέρδος των ολίγων και αποστερούνται τα οφέλη για το περιβάλλον, την κοινωνία και τις επόμενες γενεές.

Για την πλειονότητα των υγροτόπων που απογράφηκαν δεν είναι ακόμη αργά. Πρέπει όμως **άμεσα** να γίνουν συντονισμένες προσπάθειες από πολλούς φορείς για την αναβάθμιση και αποτελεσματική προστασία τους.

Θα πρέπει:

- ✓ **Να ολοκληρωθεί το εθνικό κτηματολόγιο το ταχύτερο δυνατόν,**
- ✓ **Να εφαρμοστεί όσο γίνεται πιο πιστά και έγκαιρα ο νόμος ν. 3199/2003 που αποτελεί την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά ΕΕ 60/2000,**
- ✓ **Να εκπονηθούν, να θεσμοθετηθούν και να εφαρμοστούν οι Ε.Π.Μ. των περιοχών ΦΥΣΗ 2000**
- ✓ **Να γίνουν ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις**
- ✓ **Να απογραφούν και οριοθετηθούν με ακρίβεια όλοι οι υγρότοποι όλων των νησιών**
- ✓ **Να εφαρμοστεί με συνέπεια μια συνεκτική, ολοκληρωμένη και μακροπρόθεσμη πολιτική για την αιιφορική ανάπτυξη των νησιών.**

**Εκστρατεία για την προστασία
των υγροτόπων των νησιών της Ελλάδας
2009 - 2011**

Το πρόγραμμα του **WWF** Ελλάς «Προστασία των υγροτόπων του Αιγαίου»

Βασική ερευνητική ομάδα: Γ. Κατσαδωράκης και Κ. Παραγκαμιάν, βιολόγοι, και Ν. Γεωργιάδης, δασολόγος.

Παρείχαν στοιχεία, εκδήλωσαν επιθυμία να βοηθήσουν ή βοήθησαν με διάφορους τρόπους οι: Broggi Mario, Corsini-Φωκά Μαριολίνα, Jordan Nickolas, Kern Emily, Scharlau Astrid, Αδαμαντοπούλου Στέλλα, Αθανασιάδης Αντρέας, Αναγνωστοπούλου Κατερίνα, «Αρχιπέλαγος Αιγαίου», Βολίκας Γιάννης, Γιακουμής Χρήστος, Γιαννίρης Ηλίας, Δενδρινός Παναγιώτης, Δημαλέξης Τάσος, Δημητρίου Εύα, Δημητρόπουλος Γεώργιος, Διακογιάννης Γιάννης, Δράκου Καίτη, Δρετάκης Μιχάλης, «ΕΚΒΥ» (Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων), «ΕΟΕ» (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία), Ζαριφοπούλου Φωτεινή, Ιωαννίδης Γιάννης, Καζόγλου Γιάννης, Κακαλής Λευτέρης, Καρδακάρη Νίκη, Κοντόπουλος Γιάννης, Κρητικός Νίκος, Λατσούδης Παναγιώτης, Λιαρίκος Κωνσταντίνος, Μανδηλαράς Νίκος, Μαραγκού Παναγιώτα, Μαργαρίτης Μανώλης, Μεντζελόπουλος Κωνσταντίνος, Μερτζανίδου Δέσποινα, «ΜΟm» (Εταιρία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας), Μήλιου Αναστασία, Νεαμονητός Γιώργος, Ντασιοπούλου Γλυκερία, Παπακωνσταντίνου Κώστας, Παπανδρόπουλος Δημήτρης, Παπανικολάου Φίλιππος, Πασχαλίδης Γιώργος, Περγαντής Φώτης, Πετκίδη Κατερίνα, Πολυκρέτη Νικολέτα, Πορτόλου Δανάη, Ποσάντζης Γιάννης, Πουλιού Νίκος, Προμπονάς Νίκος, Σπινθάκης Βαγγέλης, Σταμούλη Βάσω, Σταμούλης Θόδωρος, Σταμούλης Τάσος, Στεργίου Κώστας, Στεργιώτη Βάλια, Στεργιώτη Κούλα, Στεργιώτης Βαγγέλης, Σωκιαλίδης Δημήτρης, Τούντα Ελένη, Τσαγκλής Βαγγέλης, Τσιακίρης Ρήγας, Τσουγκράκης Γιάννης, Χατζηγιακουμής Βασίλειος.

για έναν ζωντανό πλανήτη

Ευχαριστώ πολύ

